

EU's Socialfond Plus 2021-2027, DANMARK

Et stærkt Danmark gennem uddannelse og kompetencer

Forkortet udgave med fokus på indsatsområder og aktiviteter

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
De vigtigste målgrupper	4
Sikring af ligestilling, inklusion og ikke-forskelsbehandling	4
De interregionale, grænseoverskridende og tværnationale aktioner	5
Prioritet 1: Kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne	6
1.1 Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse	6
1.2 Kompetenceløft og livslang læring	7
1.3 Social inklusion og styrket arbejdsmarkedsdeltagelse	9
Prioritet 2: Regional indsats – kompetencer til fremtiden og uddannelse til alle	11
2.1.1 Bæredygtighed og grønne kompetencer	11
2.1.2 STEM	11
2.1.3 Flere faglærte	11
2.1.4 Fleksible uddannelses- og læringsformer, udvikling af uddannelsesformater, didaktik, fag og nye fagkombinationer mv.	12
2.2 Uddannelse til alle: Regional indsats for at fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for både unge og voksne	13
2.2.1 God uddannelsesdækning i hele regionen	13
2.2.2 Attraktive uddannelsesmiljøer, fastholdelse, trivsel og sundhed	13
2.2.3 Ugunstigt stillede grupper, herunder FGU og livslang læring	14
Prioritet 3: Indsatser til borgere i hjemløshed og risiko for hjemløshed	15
3.1 Beskrivelse af nationale og regionale støtteordninger	16
3.2 Kriterier for udvælgelse af operationer	16
Prioritet 4: Iværksætter	18
Prioritet 5: Social innovation	20
Teknisk bistand	21
Partnerskab	21
Kommunikation og synlighed	23
Særlig indsats for lokale erhvervsfyrtårne	23

Indledning

Formålet med denne forkortede udgave af programmet for Socialfond Plus *Et stærkt Danmark gennem uddannelse og kompetencer* er at stille en kortere og lettere læst version af programmet til rådighed. Fokus er således hovedsageligt på programmets indsats og aktiviteter. Målgruppen for denne version er primært Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, sagsbehandlere og potentielle ansøgere, som ønsker et overblik over programmets indsatsområder og aktiviteter. Det er dog vores forventning, at ansøgere læser den fulde programtekst inden ansøgning om medfinansiering fra Socialfonden Plus.

Det overordnede mål med indsatsen under Socialfonden Plus i 2021-2027 er at styrke vækst og udvikling i hele landet ved at bidrage til *"at opnå et højt niveau af beskæftigelse, retfærdig social beskyttelse samt en kompetent og modstandsdygtig arbejdsstyrke, der er klar til fremtidens arbejdsmarked"*.¹ Det skal i dansk sammenhæng ske ved følgende strategiske indsats, der sigter på, at:

- Øge antallet af mennesker med en erhvervsuddannelse og en videregående uddannelse og dermed løfte arbejdsstyrkens kompetencer.
- Fremme iværksætteri.
- Udvide arbejdsstyrken ved at flytte borgere på kanten af arbejdsmarkedet tættere på beskæftigelse.
- Sikre social integration af borgere i risiko for hjemløshed og dermed forebygge tilvæksten af hjemløse, særligt blandt unge.
- Løfte arbejdsstyrkens kompetencer via målrettet og fleksibel efteruddannelse samt ved tiltrækning og tilknytning af velkvalificeret arbejdskraft fra ind- og udland.

---

¹ ESF+ forordningen

De vigtigste målgrupper

Indsatser og aktiviteter i programmet er ikke målrettet bestemte sektorer eller specifikke målgrupper. Alle har, i udgangspunktet, lige adgang til at søge midlerne.

Ingen ansøger vil på grundlag af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicap, alder eller seksuel orientering blive forhindret i at ansøge om og opnå støtte under indsatsen. Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse kan, hvis det skulle vise sig særligt relevant, indkalde ansøgninger, der er rettet mod særlige målgrupper, herunder f.eks. kvinder, unge, handicappede, mennesker med anden etnisk baggrund end dansk, socialt udsatte m.v.

Virksomheder fra primærsektoren kan deltage i projekter, hvis projektet involverer samarbejde mellem disse virksomheder og virksomheder fra andre sektorer. Primærsektoren kan ikke være fokus for indsatsen, og virksomheder fra primærsektoren kan ikke være eneste målgruppe for indsatserne.

Sikring af ligestilling, inklusion og ikke-forskelsbehandling

Projektansøgninger behandles af forvaltningsmyndigheden efter en tjekliste, hvor det bl.a. kontrolleres, om projektets aktiviteter overholder ligebehandlingsprincippet. Den danske lovgivning, der udmønter programmerne, fastsætter betingelserne for at modtage støtte. Ansøgninger sendes til de relevante myndigheder, der er indgang til fondene.

Erhvervsstyrelsens og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelses hjemmesider overholder reglerne om tilgængelighed for handicappede.

Ikke-diskrimination og tilgængelighed for personer med handicap er et generelt princip i det danske samfund, og der findes danske retsregler om forskelsbehandling og tilgængelighed, som projekterne skal overholde. I dansk lov er der forbud mod forskelsbehandling på grund af køn for enhver arbejdsgiver, myndighed og organisation inden for offentlig forvaltning og almen virksomhed.

Offentlige myndigheder skal desuden overholde FN's Handicap-konvention, der f.eks. omtaler tilgængelighed til ikke alene bygninger, men til produkter og tjenesteydelser i bred forstand. Ingen ansøger vil på grundlag af køn, race eller etnisk oprindelse, religion eller tro, handicaps, alder eller seksuel orientering være forhindret i at ansøge om og opnå støtte under Socialfonden Plus.

Programmet støtter op om den europæiske søjle for sociale rettigheder og målet om at sikre lige muligheder og ret til uddannelse og livslang læring, for at sætte borgerne i stand til at deltage i samfundslivet og håndtere skift på arbejdsmarkedet.

De interregionale, grænseoverskridende og tværnationale aktioner

Internationalt samarbejde skal ske i overensstemmelse med Danmarks strategi for decentral erhvervsfremme og/eller EU's strategi for Østersøregionen (EUSBSR), som har til formål at agere på fælles udfordringer for landene i Østersøregionen. For at være støtteberettigede skal projekterne ligge inden for rammerne i prioriteterne samt opfylde programmets krav og vejledende principper.

Samarbejde med aktører i et eller flere lande kan indgå i projekter for at styrke opfyldelsen af projekternes mål. De makroregionale strategier i EUSBSR kan anvendes som metode til at sætte rammen for samarbejde på

tværs af aktører om komplekse samfundsmæssige udfordringer, som kræver langsigtede samarbejder. Projekter vil på ansøgningstidspunktet kunne beskrive partnerskabet i både eget land og de lande, der samarbejdes med.

Samarbejde med aktører i et eller flere lande kan også tilføjes til allerede eksisterende projekter efter behov. Projekter, som allerede har opnået bevilling fra Socialfonden Plus, vil kunne ansøge om tillægsbevilling til en tværnational overbygning, da dette typisk vil betyde større omkostninger til samarbejdsaktiviteter. Der vil også være mulighed for at forlænge projekternes løbetid.

En udvidelse med et tværnationalt element vil f.eks. være aktuelt, hvis det undervejs i projektforløbet viser sig at være relevant, på lokalt eller nationalt niveau, at samarbejde med tilsvarende projekter i andre Østersølande.

Samarbejdet kan især være inden for uddannelsesområdet. Formålet med samarbejdet kan være at skabe sammenhængende erhvervs-, arbejdskraft- og uddannelsesområder i grænseregionerne. Det kan f.eks. være gennem samarbejder om arbejdskraftmobilitet hen over Femern Bælt. Samarbejder kan også have fokus på at fremme det grænseoverskridende samarbejde f.eks. mellem sydjyske og nordtyske uddannelsesinstitutioner, herunder erhvervsskoler og videregående uddannelsesinstitutioner, f.eks. i Flensborg, Kiel og Hamborg.

Prioritet 1: Kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne

Indsatser under prioritet 1 udvælges og indstilles af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Indsatserne under prioritet 1 (bortset fra social inklusion) har fokus på opkvalificering, uddannelse og kompetenceudvikling med henblik på at sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft, og at den enkelte person har efterspurgte kompetencer og er velkvalificeret. Indsatsen vil både sigte på at øge det formelle uddannelsesniveau i arbejdsstyrken, og på at løfte arbejdstagernes uformelle kompetencer og færdigheder. Indsatsen kan være rettet mod at løse konkrete udfordringer i den enkelte virksomhed, men der kan også være tale om bredere indsatser med fokus på mere generelle kompetencer.

1.1 Erhvervsuddannelse og videregående uddannelse

Virksomhedernes adgang til kompetent og velkvalificeret arbejdskraft er en central forudsætning for udvikling og vækst. Et øget kompetence- og uddannelsesniveau bidrager til at løfte virksomhedernes produktivitet og konkurrenceevne, ligesom et højere uddannelsesniveau typisk er forbundet med en højere indkomst og øget jobsikkerhed for den enkelte arbejdstager, hvilket understøtter især målet om uddannelse og livslang læring i den europæiske søjle for sociale rettigheder.

Globalisering, internationalisering og den teknologiske udvikling, herunder udvikling af nye grønne teknologier og løsninger, skaber nye vilkår for virksomhederne og fordrer nye kompetencer hos medarbejderne samt ændringer i organiseringen af arbejdet. Virksomhedernes konkurrencesituation vil i stigende grad blive bestemt af, hvordan de håndterer den grønne omstilling. Færdigheder, viden og kompetencer er den afgørende forudsætning for at kunne honorere de krav, som personer i arbejdsstyrken møder på arbejdsmarkedet. På kort sigt skal virksomhederne derfor have adgang til arbejdskraft, der kan bidrage til virksomhedens

vækst. På lang sigt skal såvel den enkelte branche som virksomhed have adgang til kompetencer, der kan understøtte en mere langsigtet udvikling af virksomhederne, f.eks. med henblik på at realisere grønne forretningstilgange og strategier.

Virksomhederne i hele landet oplever udfordringer med at rekruttere den efterspurgte arbejdskraft, og det skønnes, at Danmark i 2030 vil mangle ca. 99.000 personer med en erhvervsuddannelse, 24.000 personer med en kort videregående uddannelse og 13.000 med en mellemlang videregående uddannelse. Samtidig vil der, ifølge en rapport fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd fra april 2021, være et overskud af 59.000 ufaglærte, 51.000 med en gymnasieuddannelse og i alt 25.000 med en universitetsbachelor eller LVU.

Virksomhederne oplever blandt andet mangel på ansatte med digitale og tekniske kompetencer i takt med, at avancerede grønne teknologier og digitale løsninger udbredes. Den ene side af udfordringen er, at virksomhedernes efterspørgsel efter personer med digitale og tekniske færdigheder vokser, og at antallet af søgninger til de såkaldte STEM-uddannelser (Science, Technology, Engineering & Mathematics) ikke er på et tilstrækkeligt niveau til at dække virksomhedernes behov. Den anden side af udfordringen er, at nogle grupper af arbejdstagere vil opleve, at deres job forsvinder med den øgede digitalisering og grønne omstilling, og at deres kompetencer ikke er efterspurgte. Indsatserne vil støtte op om EU's målsætning om en befolkning med gode digitale færdigheder og den digitale omstilling af virksomheder.

Med udgangspunkt i ovenstående udfordringer og Europa-Kommissionens landespecifikke anbefalinger i "Investeringsvejledning vedrørende finansiering af samhørighedspolitikken i 2021-2027 for Danmark" om at "*fremme erhvervsuddannelse som adgangen til en kvalitetsbetonet karrierevej og sikre deres tiltrækningskraft i forhold til de uddannelsessøgende*" og "*opbygge erhvervsuddannelsesudbyderes kapacitet til*

at imødekomme arbejdsgivernes behov ved at fremme innovation og iværksætter", skal indsatser under denne specifikke målsætning bidrage til at øge antallet med en erhvervsuddannelse og en videregående uddannelse.

Det kan være gennem initiativer, der får flere personer til at starte på og/eller gennemføre en erhvervsuddannelse eller en videregående uddannelse.

Der er mulighed for at gennemføre indsatser, f.eks. i tværprofessionelle samarbejder mellem aktører, der kan medvirke til at forcere de tre identificerede barrierer; valg af og optag på erhvervsuddannelse, oplæring hos en relevant virksomhed samt fastholdelse i uddannelsesforløbet. Indsatsområdet kan blandt andet understøtte aktiviteter, der motiverer unge til at påbegynde en erhvervsuddannelse, og som fastholder dem i erhvervsuddannelse. Fokus kan f.eks. være på, at indholdet i erhvervsuddannelserne er relevant og i den rette kvalitet, samt at eleverne har adgang til velfungerende oplæringsforløb med henblik på, at flere søger og gennemfører en erhvervsuddannelse, samt at uddannelserne opfylder virksomhedernes behov for kvalificeret arbejdskraft, f.eks. inden for STEM-området.

Der er behov for opkvalificeringsindsatser målrettet små og mellemstore virksomheder, f.eks. inden for særlige geografiske områder eller brancher, eller til særlige lokale eller regionale behov, der understøtter, at ufaglærte opkvalificeres inden for deres område eller omskoles til et nyt erhvervsområde via brug af erhvervsuddannelse eller andre typer forløb, der resulterer i erhvervskompetencegivende uddannelse på faglært niveau.

Indsatsområdet adresserer dermed de barrierer, der hæmmer, at voksne, der allerede er på arbejdsmarkedet, gennemfører en erhvervskompetencegivende uddannelse på erhvervsuddannelsesniveau eller højere. Med afsæt i virksomhedernes behov, herunder mangelsituationer inden for særlige brancher, f.eks. i service- eller byggebranchen, kan der gennemføres indsatser for ledige i forlængelse af beskæftigelsesindsatsen blandt andet med fokus på kompetenceafklaring og match mellem virksomhed og ledig.

Inden for særlige faggrupper eller brancher kan der være personer med forældet uddannelse, eller medarbejdere, som ikke kan varetage deres oprindelige arbejdsområde af forskellige årsager, f.eks. nedlagte

jobopgaver grundet automatisering eller fysisk nedslidning. De kan have behov for omskoling til anden faglært uddannelse eller en videregående uddannelse, så de fortsat kan være en kvalificeret arbejdskraft med en relevant uddannelse, når virksomhederne har behov for nye kompetencer til nye typer jobopgaver.

Der er mulighed for at gennemføre indsatser, f.eks. på tværs af aktørerne i erhvervsfremme-, uddannelses- og beskæftigelsesystemet, der understøtter virksomhedernes strategiske arbejde med kompetenceudvikling, f.eks. med fokus på grøn og digital omstilling, og som motiverer virksomhederne til at efterspørge og investere mere i de længerevarende kompetenceudviklingsforløb som erhvervsuddannelse og videregående uddannelse for alle målgrupper. Indsatsen kan også omfatte matchmakingforløb mellem virksomheder og lærlinge, samt vejledning og støtte til begge parter under oplæringsforløbet, f.eks. via mentorordninger.

Tværasektorielle samarbejder, f.eks. via forsøgsprojekter, hvor der sikres koordination med relevante myndigheder og aktører og sammenhæng mellem aktørernes øvrige indsatser inden for området, kan understøtte øget optag og gennemførelse af erhvervsuddannelser og videregående uddannelser målrettet virksomhedernes behov. Forsøgsprojekter med henblik på at forbedre uddannelsessystemernes kvalitet, inklusivitet, effektivitet og arbejdsmarkedsrelevans kan blandt andet have fokus på tilgængelighed og fleksibilitet i uddannelserne, relevante uddannelses-tilbud målrettet den lokale arbejdskraftefterspørgsel, attraktive studiemiljøer, sektoriel og geografisk mobilitet, herunder social integration, fleksible lærepladsordninger samt nye modeller for forbedret skoleoplæring. Indsatsen skal under gennemførelsen bidrage målbart til at øge antallet med en erhvervsuddannelse og en videregående uddannelse.

1.2 Kompetenceløft og livslang læring

Virksomhedernes efterspørgsel efter kvalificeret arbejdskraft skal både imødekommes ved at løfte arbejdsstyrkens formelle uddannelsesniveau og via målrettet opkvalificering og omskoling af ledige og beskæftigede personer, der udspringer af virksomhedernes konkrete behov. Med udgangspunkt i ovenstående udfordringer og de landespecifikke anbefalinger om, at *"opgradere de grundlæggende kvalifikationer hos den voksne befolkning, bl.a. migranter, og skabe nye muligheder for lavtuddannede*

og udvikle og implementere strategier for livslang læring i samarbejde med arbejdsmarkedets parter, civilsamfundet og andre interessenter", skal indsatsen under denne specifikke målsætning bidrage til at løfte arbejdsstyrkens kompetencer.

Indsatsen skal løfte arbejdsstyrkens kompetencer via målrettet og fleksibel efteruddannelse, så arbejdsstyrkens kvalifikationer i højere grad end tidligere tilpasses arbejdsmarkedets og virksomhedernes behov.

Digitale færdigheder er efterspurgt i alle brancher. Særligt SMV'er efterspørger digitale kompetencer både blandt medarbejderne og i ledelsen til effektivt at kunne anvende nye teknologier, services og udvikling af nye datadrevne forretningsmodeller, f.eks. ved effektiviseringer og større strategiske omstillingsprocesser. Opbygning af digitale kompetencer og teknologisk forståelse samt kultur for digital transformation og ansvarlighed kan tilrettelægges med udgangspunkt i geografiske og branchemæssige forskelle, samt virksomhedernes digitale modenhed.

Som følge af investeringer i den grønne omstilling og realisering af klimamålet i 2030, er der behov for en indsats for at sikre, at medarbejderne inden for de sektorer, der skal bidrage til at gennemføre den grønne omstilling, også har de rette kompetencer til at drive udviklingen. Adgang til højt kvalificeret arbejdskraft fra Danmark og udlandet er også et centralt led i virksomhedernes evne til øget internationalisering. Derfor vil det være relevant at fokusere på indsatser, der kan fjerne virksomheders barrierer for eksport og internationalt samarbejde og give virksomhederne kompetencer til at blive eksportparate og kunne indgå i internationale samarbejder og netværk, blandt andet inden for bæredygtighed og klima. Indsatser kan

være tilpasset virksomhedernes forskellige behov, f.eks. inden for særlige geografiske områder eller brancher, eller til særlige lokale eller regionale behov samt særlige typer af virksomheder.

Indsatsen sætter fokus på kompetenceudvikling og kompetencetilførsel i virksomhederne som et væsentligt element af virksomhedens udvikling, f.eks. via systematisk opkvalificering og omskoling af medarbejdere til nye jobfunktioner og teknologier. Det kan være gennem rådgivning af ledelsen om strategisk kompetenceudvikling som led i at gennemføre grøn omstilling, hvor kompetencebehov kobles sammen med konkrete udspil på den grønne dagsorden, eller via ansættelse af højt kvalificerede medarbejdere, herunder at få flere SMV'er til at ansætte akademikere, f.eks. med en naturvidenskabelig, teknisk eller samfundsvidenskabelig uddannelse. Selve uddannelsesaktiviteterne kan gennemføres f.eks. som læring direkte i arbejdsprocesserne, til mere traditionelle kurser med eller uden e-læring, målrettet og tilpasset specifikt til den enkelte virksomheds behov.

Ved udfordringer med rekruttering af højt kvalificeret og specialiseret arbejdskraft, f.eks. til grøn og digital omstilling, kan virksomhederne have behov for rådgivning med henblik på at omorganisere og identificere arbejdsopgaver, der med fordel vil kunne løses af andre kompetencer. Opkvalificering kan medvirke til at håndtere skift på arbejdsmarkedet og øge jobmobiliteten hos, blandt andre, de ældre medarbejdere og styrke deres fodfæste på arbejdsmarkedet. Der kan f.eks. gennemføres indsatser, der støtter virksomheder i omorganisering af arbejdsprocesser og -opgaver, så virksomhederne kan erstatte faglærte med ufaglært arbejdskraft, så der frigives faglært arbejdskraft til mere kompetencekrævende opgaver.

Virksomhedernes mangel på kvalificeret arbejdskraft kan også imødekommes ved at ansætte udenlandsk velkvalificeret arbejdskraft, der besidder de efterspurgte kompetencer inden for særlige brancher og områder, hvor behovet ikke kan dækkes af det danske arbejdsmarked. Indsatsen kan supplere de initiativer, der foregår lokalt og nationalt, blandt andet via brancheorganisationer, klyngeorganisationer, universiteter og kommuner, som arbejder med internationalisering og talenttiltrækning. Indsatsen kan blandt andet fokusere på at tiltrække, modtage og fastholde udenlandsk, velkvalificeret arbejdskraft eller udenlandske studerende - som virksomhederne efterspørger - herunder modne virksomhederne til at ansætte udenlandsk arbejdskraft og styrke virksomhedernes kompetencer til at integrere udenlandsk arbejdskraft.

I forlængelse af den kommunale beskæftigelsesindsats kan der med afsæt i virksomhedernes behov gennemføres indsatser for studerende og ledige, f.eks. ved mangelsituationer inden for særlige brancher og områder, med fokus på kompetenceafklaring og match mellem de ledige og virksomhederne.

Indsatsområdet kan understøtte forsøgsprojekter gennem strategiske samarbejder mellem lokale virksomheder og lokale uddannelsesinstitutioner om systematisk og koordineret tilgang til opkvalificering og efteruddannelse målrettet virksomhedernes behov. Fokus kan være på at uddanne fleksibel arbejdskraft, der kan tilpasse sig omskiftelige arbejdsopgaver, f.eks. inden for sektorer, hvor den teknologiske udvikling vil forandre opgaverne markant. Forsøgsprojekter kan også foregå i et tværsektorielt samarbejde mellem brancheorganisationer, erhvervsfremmeaktører og uddannelsesinstitutioner med henblik på at fremme erhvervs-mæssig og sektoriel mobilitet, styrke arbejdsmarkedsrelevansen og fleksibiliteten i uddannelserne, f.eks. udvikling af uddannelsestilbud målrettet særlige geografiske områder eller brancher, herunder særlige lokale eller regionale behov.

Sundheds- og omsorgsområdet i mange lande står over for en ny epoke, da der bliver relativt flere ældre og flere mennesker lever med kroniske sygdomme. Samtidig stilles der krav om, at velfærdsservicen fortsat udføres effektivt og med høj kvalitet for den enkelte borger. Det skaber en enestående mulighed for, at danske producenter af velfærdsteknologi kan gå foran og udnytte succesfulde implementeringer af nye velfærdsteknologiske produkter i den danske sundheds- og omsorgssektor som et internationalt

”udstillingsvindue” for velfærdsteknologiske løsninger, der efterfølgende kan eksporteres.

På den baggrund anvendes der minimum 20 mio. kr. til kompetenceudvikling af dels medarbejdere i virksomheder og iværksættervirksomheder, der producerer velfærdsteknologiske løsninger, for at opnå kendskab til den offentlige sektors rammevilkår og arbejdsgange, med henblik på at kunne indgå i offentlige-private samarbejder, og dels af medarbejdere i sundheds- og omsorgssektoren, for derved at forbedre implementeringen af nye velfærdsteknologiske løsninger. Kompetenceudviklingsprojekterne skal støtte op om, at virksomhedernes løsninger implementeres så hensigtsmæssigt som muligt. Derfor er det vigtigt at sikre de nødvendige kompetencer i både virksomhederne og i de dele af sundheds- og omsorgssektoren, der skal aftage de nye løsninger.

Velfærdsteknologiindsatsens målgruppe er medarbejdere i SMV'er og iværksættervirksomheder inden for velfærdsteknologi, som er et af Danmarks områder for intelligent specialisering, der er beskrevet i Danmarks strategi for intelligent specialisering, jf. lov om erhvervsfremme. Velfærdsteknologi afgrænses i overensstemmelse med strategien bredt som teknologiske løsninger, der skaber velfærd og frihed.

Herudover er medarbejdere og ledelsen i offentlige myndigheder, herunder kommuner, med et ledelsesmæssigt forankret fokus på velfærdsteknologi, og hvor velfærdsteknologi er en prioritet i driften, en prioriteret målgruppe, og ansøgninger med et klart element af offentligt-privat samarbejde vil blive prioriteret.

1.3 Social inklusion og styrket arbejdsmarkedsdeltagelse

Samtidig med at virksomheder i hele landet oplever udfordringer med at rekruttere den ønskede arbejdskraft, står en større gruppe af borgere med potentiale for beskæftigelse på kanten af arbejdsmarkedet. Indsatser under Socialfonden Plus kan supplere de tiltag, som iværksættes på baggrund af de nationale reformer på området, herunder f.eks. indsatser vedrørende kontanthjælp, førtidspension, integration og fleksjob.

Især i gruppen af unge med særlige udfordringer – som ikke har en ungdomsuddannelse eller en forældet og/eller ikke-brugbar ungdomsuddannelse –, handicappede og gruppen af mænd med ikke-vestlige baggrund, der i dag har en lavere tilknytning til

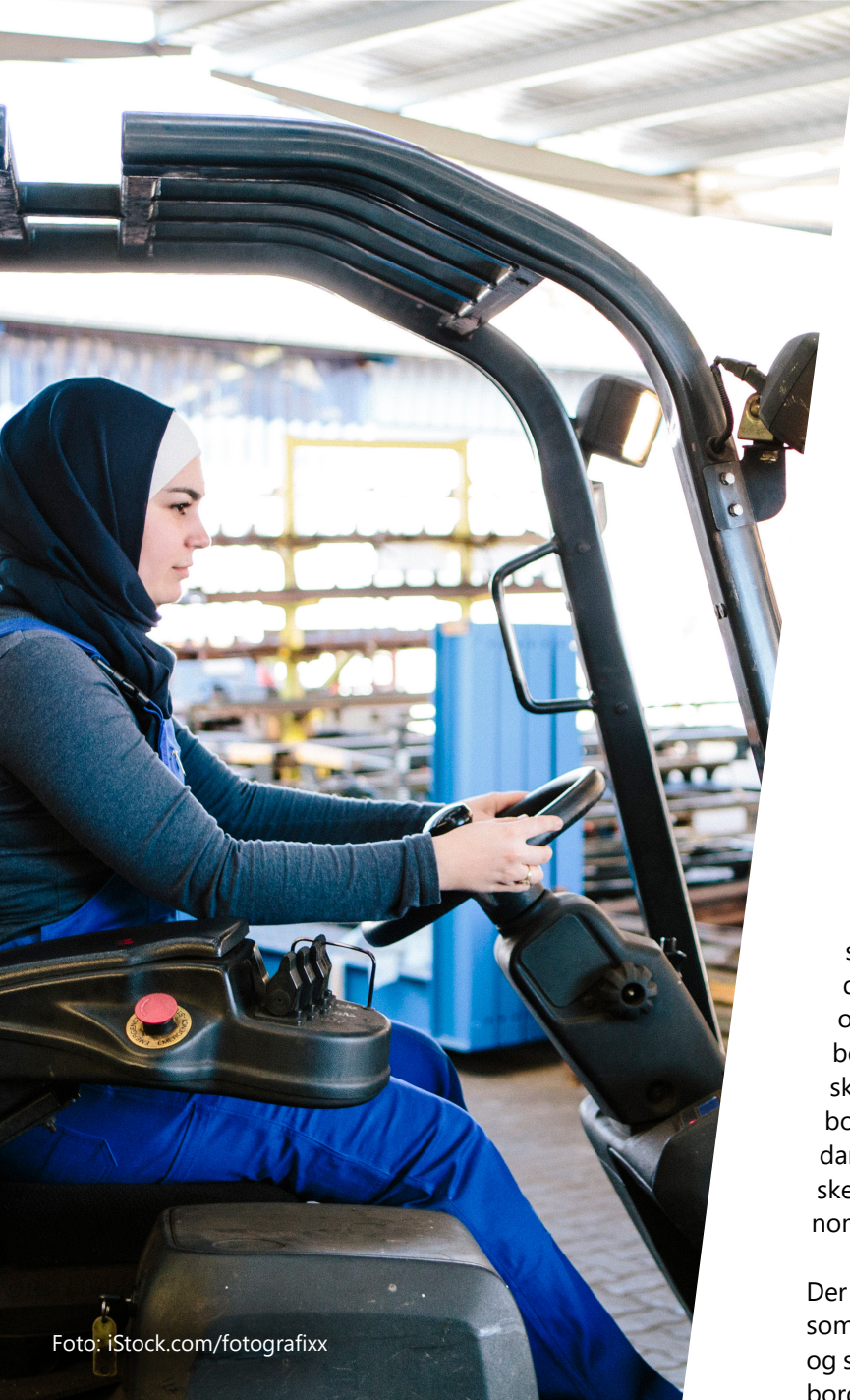

Foto: iStock.com/fotografixx

uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet end landsgennemsnittet, vurderes der at være et uudnyttet potentiale. Dette gælder også for borgere, der enten har været en del af arbejdsmarkedet og/eller, af forskellige årsager, aldrig har fået rigtigt fodfæste via et ordinært job, og som nu befinder sig i gruppen af udsatte på kanten af arbejdsmarkedet.

Det har stor menneskelig værdi for de udsatte borgere, der står uden for arbejdsmarkedet, at få en tilknytning til arbejdsmarkedet, idet selv få timers beskæftigelse kan betyde en forøget livskvalitet og et socialt tilhørsforhold. Det vurderes, at en højere grad af inklusion af borgere på kanten af arbejdsmarkedet både

kan bidrage til borgerens selvforsørgelse og tilhørsforhold til arbejdsmarkedet, og bidrage til virksomhedernes adgang til værdifuld arbejdskraft samt gøre arbejdspladsen mere rummelig ved at hjælpe udsatte medborgere på vej.

Med udgangspunkt i ovenstående udfordringer og de landespecifikke anbefalinger om, "at forbedre de grundlæggende kvalifikationer hos alle uddannelsessøgende, og særlig hos uddannelsessøgende fra udsatte grupper og opgradere de grundlæggende kvalifikationer hos den voksne befolkning, bl.a. migranter, og skabe nye muligheder for lavtuddannede", skal indsatsen sigte på at øge beskæftigelsen for personer på kanten af arbejdsmarkedet.

Indsatsen skal tage udgangspunkt i den enkelte borgers behov og potentialer og understøtte virksomheder, herunder socialøkonomiske virksomheder, og uddannelsesinstitutioners muligheder, kompetencer og incitamenter til at inkludere og fastholde borgere, der ellers ikke ville være i beskæftigelse eller uddannelse. Indslusningen skal ske med afsæt i virksomhedens behov, den enkelte borgers potentiale og muligheder for at opnå uddannelse og beskæftigelse. Øget social inklusion skal ske gennem virksomheder herunder også socialøkonomiske virksomheder.

Der kan f.eks. igangsættes initiativer, der modner virksomhederne til at tage imod socialt udsatte borgere og skaber det korrekte match mellem virksomhed og borger. Det kan ske via programmer og mentorordninger, der kan formidle viden til virksomhedsledere og medarbejdere om dét at tage socialt udsatte ind i virksomheden. Tilsvarende kan det være relevant at gennemføre indsatser, der sigter på at gøre udsatte borgere klar til at deltage i indslusningsforløb i virksomhederne.

Det kan være relevant at tilknytte aktiviteter, der kan fastholde relationen mellem borger og virksomhed efter afslutning af et indslusningsforløb, med det mål at opnå/fastholde beskæftigelse, herunder flexjob, nedsat tid og job med løntilskud (tidligere skånejobs). Når både virksomhedernes og borgernes behov tænkes ind i social inklusion, opnås det bedste match. Derved opnås den bedste sociale inklusion, da matchet har vist sig at have en god permanent indvirken på borgeren og virksomhedens fremtidige samarbejde.

Prioritet 2: Regional indsats – kompetencer til fremtiden og uddannelse til alle

Indsatser under prioritet 2 udvælges og indstilles af regionsrådene.

Uddannelse er nøglen, der kan ruste de unge til fremtidens udfordringer og bidrage til en bæredygtig udvikling, så regionerne udvikler sig grønt, innovativt og med muligheder for alle. Uddannelse er derfor et centralt tema i de regionale udviklingsstrategier, som regionsrådene har vedtaget. EU-kommissionens landerapport for 2020 påpeger et behov for at fremme investeringerne i den grønne og digitale omstilling. I 2019 fokuserede rapporten på brugen og kvaliteten af erhvervsuddannelserne.

2.1.1 Bæredygtighed og grønne kompetencer

Viden og kompetencer er afgørende for at lykkes med den grønne omstilling og en bæredygtig udvikling. Ifølge FN's verdensmål 4.7 skal alle elever inden 2030 have tilegnet sig den viden og de færdigheder, som er nødvendigt for at fremme en bæredygtig udvikling, bl.a. gennem undervisning i bæredygtig udvikling og en bæredygtig livsstil.

Der skal iværksættes initiativer, der giver de unge kompetencer til at agere bæredygtigt. Bæredygtighed skal udbredes til flere fag og uddannelsesinstitutioner, ligesom der kan udvikles nye studieretninger, informationsmaterialer mv. Der kan udvikles og udbredes anvendelsesorienterede undervisningsforløb med cases inden for f.eks. sundhed, livsstil/forbrug, fødevarer, energi, transport, bygninger, drikkevand, råstoffer, klima og miljø osv. samt andre initiativer, der giver de unge viden og mulighed for at prøve kræfter med morgendagens teknologiske, digitale og grønne løsninger.

Hertil kommer, at der vil være brug for opkvalificering og efteruddannelse af undervisere, aktiv involvering af vidensinstitutioner, offentlige og private samarbejdspartnere mv.

2.1.2 STEM

I alle regioner opleves en mangel på medarbejdere

Foto: iStock.com/SolStock

med STEM-kompetencer (Science, Technology, Engineering og Mathematics). Regeringens mål er, at 20 pct. flere skal gennemføre en erhvervsuddannelse eller videregående uddannelse på STEM-området over de næste 10 år.

Der er derfor behov for initiativer, der hjælper med at spore flere unge ind på uddannelser inden for det digitale, naturvidenskabelige og teknologiske område. Der kan f.eks. arbejdes med særlige undervisningsforløb, teknologiforståelse og en mere anvendelsesorienteret tilgang i undervisningen, ligesom bedre vejledning, anvendelse af praktik og andre former for samarbejde kan fremme børn og unges interesse for at uddanne sig inden for STEM-fag. Der kan ligeledes være områder i landet, hvor der er særlig brug for at arbejde for adgang til gode STEM-uddannelsesmuligheder. I 2020 udgjorde kvinder 33 pct. af de optagne på STEM-uddannelserne. Også her er der brug for en yderligere indsats.

Som led i STEM-indsatserne kan der med fordel også inddrages innovative, kreative og sproglige kompetencer, da teknologierne skal ses i samspil med samfundets og menneskers behov og etik.

2.1.3 Flere faglærte

De erhvervsuddannede er en vigtig gruppe, når

det handler om mangel på uddannede med STEM-kompetencer. Det handler f.eks. om faglærte med viden om teknik, mekanik, elektronik, avanceret værktøj, industrimaskiner osv. Men også på andre områder forventes mangel på erhvervsuddannet arbejdskraft, og der er brug for en bredspektret indsats. Det gælder også på vigtige velfærdsområder som f.eks. sundhedsområdet, jf. henstillingen fra Rådet for Den Europæiske Union af 20. juli 2020 om, at Danmark fortløbende bør arbejde med at øge sundhedssystemets modstandsdygtighed og bestræbe sig på at afhjælpe manglen på arbejdskraft på området.

I 2021 var det kun knap 20 procent af afgangseleverne fra 9./10. klasse, der søgte ind på en erhvervsuddannelse på trods af en national målsætning om 25 pct. i 2020 og 30 pct. i 2030.

Med udgangspunkt i ovenstående og den landespecifikke anbefaling om at *"fremme erhvervsuddannelse som adgangen til en kvalitetsbetonet karrierevej og sikre deres tiltrækningskraft i forhold til de uddannelsessøgende"*, skal indsatser understøtte, at indholdet i uddannelserne er relevant og i den rette kvalitet i forhold til virksomhedernes behov. Det kan f.eks. ske via aktiviteter, der bidrager til at tilpasse uddannelsesudbuddet til den regionale efterspørgsel efter arbejdskraft. Indsatsen bør herudover blandt andet også sigte på at løfte deltagernes digitale færdigheder.

Der er også behov for en indsats, der sikrer flere faglærte. Dette kan f.eks. ske via uddannelsesvejledning, opkvalificering af de unges undervisere og vejledere, så de vil kunne give et retvisende billede af både uddannelse, job og karrierevej, ved at styrke overgangen fra grundskole eller FGU til erhvervsuddannelserne samt ved fastholdelsesindsatser. Der kan også være brug for målrettet oplysning til elever, lærere og forældre om, hvad en erhvervsuddannelse kan i dag, og hvilke karriereveje en erhvervsuddannelse kan byde på. Endvidere kan der igangsættes tiltag, som understøtter, at unge med en gymnasial uddannelse tager en erhvervsuddannelse.

Også en løsning af lærepladsudfordringer er afgørende. I 2018 var kun 56 pct. af eleverne i oplæring i en virksomhed tre måneder efter endt grundforløb. Lærepladsudfordringen handler både om en mangel på lærepladser og om udfordringer med at matche de relevante lærlinge til eksisterende lærepladser. Der kan f.eks. rådes bod herpå gennem indsatser, der kvalificerer det opsøgende arbejde i forhold til virksomhederne

og øger virksomhedernes viden om de unge og deres potentialer, samt fleksible oplæringsmuligheder som f.eks. kombinationsaftaler.

Det kan også ske ved at understøtte erhvervsskolerens arbejde (erhvervsskolerne har nu ansvaret for at fremskaffe lærepladser til elever, der ikke selv finder en læreplads gennem dialog med virksomheder) med at matche ledige lærepladser og lærlinge/elever samt med at sammenstykke oplæringsforløb, ligesom der f.eks. kan etableres mentorordninger og øget kvalitet i den individuelle vejledning.

En væsentlig del af udfordringen på erhvervsuddannelserne er endvidere relateret til at undgå frafald af andre årsager. Her kan kompetenceudvikling af lærere, indholdsmæssig udvikling af fagene, trivsel, gode læringsmiljøer og andre tiltag være med til at fastholde de unge. Mange af de indsatser, der beskrives under målsætning 2, kan også være relevante på erhvervsuddannelserne.

2.1.4 Fleksible uddannelses- og læringsformer, udvikling af uddannelsesformater, didaktik, fag og nye fagkombinationer mv.

Nye generationer af unge, kombineret med den teknologiske og digitale udvikling, klimaudfordringerne og andre aktuelle samfundsmæssige udfordringer medfører et behov for at udvikle uddannelsernes faglige indhold samt uddannelses- og læringsformerne.

Det gælder indholdsmæssigt, hvor der også kan være brug for at arbejde på tværs af fag, og det gælder didaktisk, idet lærerne løbende må udvikle og anvende engagerende og effektive undervisningsmetoder. Det kan f.eks. udmønte sig i fleksible undervisningsforløb, herunder forskellige typer af digitale forløb med kobling til gaming og VR, samspil med det omgivende samfund osv.

Der er endvidere behov for, at alle unge får en dybdegående forståelse for teknologi og kan forholde sig kritisk til den. Langt fra alle skal have en dyb, digital faglighed, men alle skal have digitale kompetencer og viden om digital teknologi.

Det gælder også om at udnytte nye teknologiske muligheder som f.eks. open source-undervisningstilbud, webinarer og interaktive digitale undervisningsformer. Der er brug for at videreudvikle de, indtil nu, kendte praksisser og anerkende fjernundervisning som en reel

alternativ undervisningsform, der kan berige de traditionelle uddannelsesudbud og undervisningsformater.

Med virtuelle løsninger i undervisningen er der en unik mulighed for fleksibilitet, fordi teknologien tilbyder muligheder for at fokusere langt mere individuelt på enkelte elevers behov og motivation; noget som vil skabe en øget differentiering og forventeligt bidrage til at mindske frafald for udsatte unge. Der vil være store potentialer i at udvikle uddannelsesformater og -forløb i tæt samspil med de unge ved at inddrage de unge som medskabere af fremtidens teknologiske undervisningsform, sideløbende med at en opkvalificering af undervisere vil være nødvendig.

2.2 Uddannelse til alle: Regional indsats for at fremme lige adgang til og færdiggørelse af uddannelse for både unge og voksne

Uddannelse er et vigtigt afsæt for et godt liv for borgerne. Uddannelse giver den enkelte borger mulighed for en holdbar tilknytning til arbejdsmarkedet og en indkomst, som han eller hun kan leve af. En bred uddannelsesdækning gør en region mere attraktiv i relation til bosætning og den regionale udvikling.

2.2.1 God uddannelsesdækning i hele regionen

Udbuddet af uddannelser er under pres mange steder. Antallet af unge, som står over for at skulle vælge en uddannelse, falder i store dele af landet, særligt i de tyndt befolkede områder, og samtidig søger mange unge mod de større byer.

Men alle unge skal have adgang til gode og attraktive uddannelsesmuligheder, uanset hvor i landet de bor, og derfor er der brug for indsatser, som fremmer adgangen til et tilstrækkeligt og varieret uddannelsesudbud til alle unge. Det gælder både ift. de gymnasiale og de erhvervsrettede ungdomsuddannelser.

Ud over at understøtte et grundlæggende godt dækkende decentralt uddannelsesudbud, kan der suppleres med samarbejder imellem og løsninger på tværs af de eksisterende institutioner. Det kan bl.a. have form af f.eks. øget brug af campus-miljøer på tværs af institutioner, fusioner mellem mindre uddannelsesinstitutioner eller andre samarbejdsformer, deling af undervisere mellem flere institutioner, fælles sociale elevaktiviteter, studieture samt fastholdelsesinitiativer.

En god uddannelsesdækning kan ofte med fordel ses i sammenhæng med fleksible undervisningsformer og attraktive uddannelsesmiljøer, jf. målsætning 1.4 og 2.2. I en kombination kan de bidrage til at sikre uddannelser af høj kvalitet også i områder, hvor der bliver markant færre unge, og hvor det kan blive svært at opretholde et bredt uddannelsesudbud, hvis ikke der gøres en indsats. Derfor er der brug for blandt andet at arbejde med fleksible uddannelsesformer, især forskellige typer af digitale undervisningsforløb som f.eks. blended learning, der kan være med til at sikre tilbud både til dem der har langt til nærmeste uddannelsessted, samt potentielt give et større volumen af elever til det enkelte uddannelsessted. Fleksible undervisningsforløb kan også indbefatte alternative uddannelsessteder, f.eks. decentrale læringscentre, pop-up uddannelser osv.

2.2.2 Attraktive uddannelsesmiljøer, fastholdelse, trivsel og sundhed

Nutidens unge vælger ikke ungdomsuddannelse alene på baggrund af den faglige retning. Institutionens miljø og popularitet hos andre unge er i høj grad også en faktor i de unges valg. Der er derfor behov for at arbejde med gode uddannelsesmiljøer, sociale aktiviteter og sammenkomster, studieture og andet.

Attraktive uddannelsesmiljøer kan være med til at tiltrække flere unge til at tage en uddannelse og være med til at understøtte den unge undervejs i uddannelsen. F.eks. kan et godt fællesskab på en uddannelse være et vigtigt redskab til at fastholde flere unge. Det kan også være relevant at indtænke ophold på skolehjem og aktiviteter rundt om uddannelsen, f.eks. fritidsaktiviteter som sport osv.

Foto: iStock.com/x

Der kan f.eks. gennemføres forsøg med fælles arrangementer på tværs af institutioner (overvejende i de mindre uddannelsesbyer), fælles kantiner/spisning, arbejde med bæredygtighed i studiemiljøet, mm. Det er lige så vigtigt, at der også skabes attraktive uddannelsesmiljøer, når undervisningen foregår digitalt.

Miljøet på en institution er samtidig afgørende for, om både unge og voksne elever trives fagligt, personligt og socialt. Uden trivsel bliver læringen forringet, og ca. hver fjerde af de unge, der dropper ud af en uddannelse, gør det faktisk på grund af mistrivsel. Når de unge ikke trives i deres uddannelse – og måske mere bredt i deres ungdomsliv – skyldes det ofte flere ting, herunder præstationspres, ensomhed, krise i familien etc. Det er vigtigt, at denne mistrivsel opfanges, og at der bliver handlet på den, så mistrivsel ikke fører til frafald.

Elever, som ikke trives socialt, kan have svært ved at udvikle sig fagligt, ligesom det kan påvirke elevernes sociale trivsel negativt, hvis de ikke trives i undervisningen og i de faglige fællesskaber. Derfor anbefales det i flere analyser at arbejde med elevtrivsel på en måde, der er helhedsorienteret, og som tilgodeser forskellige forhold, der fremmer både elevernes faglige og sociale trivsel.

Eksempler på metoder, der giver mulighed for at løfte gruppen af sårbare unge, er at arbejde med at stimulere faglige og sociale fællesskaber og nye undervisnings- og arbejdsformer, der fremmer elevernes trivsel, udvikling af nye metoder til hurtigt at opfange mistrivsel hos de unge elever og indsatser, der øger fastholdelsen. Endvidere kan der igangsættes aktiviteter til at nedbringe stressniveauet og presset på eleverne, f.eks. i form af netværks- og rådgivningsaktiviteter.

I kølvandet på den globale pandemi kan det desuden være relevant at undersøge, hvordan COVID-19-krisen har påvirket de unge i forhold til frafald, trivsel mv., og igangsætte opfølgingsaktiviteter, der imødegår dette.

2.2.3 Ugunstigt stillede grupper, herunder FGU og livslang læring

Alle borgere har ret til et godt liv og kan bidrage med noget. Derfor skal der også være fokus på at løse udfordringen med de mange unge, der står uden job eller uddannelse, samt borgere med svage læse- og regnefærdigheder, ord- og talblinde mv., der alle

skal have mulighed for at opnå de kompetencer, der gør dem i stand til at være aktive medborgere, både i arbejds- og fritidslivet.

I forhold til unge uden job og uddannelse kan der f.eks. iværksættes indsatser, der sigter på, at flere kommer ind på, godt igennem og videre fra et forløb på en forberedende grunduddannelse (FGU). Det kan f.eks. handle om at udbrede kendskabet til FGU, om udvikling af kompetencer i en vekselvirkning mellem skole og oplæring, tidlig afprøvning af jobfunktioner med henblik på motivation til uddannelse, mentorer, der sikrer håndholdt overgang fra grundskole eller FGU til ungdomsuddannelse, og udvikling af vejledningsindsatsen, så de unge kommer videre i uddannelse eller job. Også de indsatsområder, der omhandler attraktive uddannelsesmiljøer, fastholdelse, trivsel og sundhed, jf. målsætning 2.2, kan være effektfulde over for denne målgruppe.

En stor gruppe voksne har desværre heller ingen uddannelse, idet en alt for stor andel af eleverne forlader grundskolen uden at have opnået forudsætningerne for at gennemføre en uddannelse. En stor andel af den voksne befolkning har alvorlige udfordringer ift. basale kompetencer som dansk, matematik, it og engelsk mv. Dette er en af årsagerne til, at 24 pct. af de 25-69-årige i 2020 hverken har gennemført en erhvervsfaglig eller en videregående uddannelse. Dette har alvorlige konsekvenser for deres socioøkonomiske status, idet 38 procent af borgerne uden en erhvervskompetencegivende uddannelse var uden for arbejdsstyrken, mens det gjaldt for 20 pct. af dem med erhvervsfaglig uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, og 15 pct. af dem med en videregående uddannelse.

Yderligere gælder det for en stor gruppe borgere, der faktisk har taget en uddannelse, at de i løbet af deres arbejdsliv har behov for opkvalificering og videre uddannelse, hvis deres oprindelige uddannelse bliver forældet. Derfor bør de have adgang til vedvarende læring. Indsatsen for livslang læring kan understøttes ved et øget fokus på de basale færdigheder (læse-, skrive- og regnefærdigheder samt it og engelsk), så mange flere får kvalifikationer i form af forberedende voksenundervisning (FVU), ordblindundervisning (OBU) mv.

Understøttelse af et bredt geografisk udbud samt udvikling af digitale undervisningstilbud kan bidrage til, at man når ud til en større del af borgerne.

Prioritet 3: Indsatser til borgere i hjemløshed og risiko for hjemløshed

Foto: iStock.com/Srdjanns74

Indsatser under prioritet 3 udvælges og indstilles af Social- og Ældreministeriet ved Socialstyrelsen.

Den Europæiske Socialfond Plus (ESF+) kan konkret udmøntes med initiativer, der fremmer den sociale integration af borgere i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed ved hjælp af deltagernære aktiviteter. Initiativerne skal bl.a. bidrage til, at målgruppen i højere grad inkluderes og deltager i aktiviteter, der kan bidrage til at forbedre deres livsbetingelser. Det danske program sætter fokus på at stoppe kaotisk livsførelse, bryde isolation og på sigt afhjælpe hjemløshed eller risiko for hjemløshed for de socialt dårligst stillede.

Midler til gennemførelse af initiativer kan ansøges med 90 pct. medfinansiering fra ESF+. Ansøger kan dække egenfinansieringen på 10 pct. ved at stille medarbejdere til rådighed for projektet.

I Danmark har kommunerne ansvaret for den borgernære sociale indsats og for at forebygge social eksklusion blandt udsatte grupper. Civilsamfundet yder hertil en vigtig indsats bl.a. ved at organisere frivillige fællesskaber, som kan udgøre en vigtig arena for social inklusion. Den offentlige og civile sektor

komplementerer hinanden, og kan i fællesskab skabe mere helhedsorienterede og recovery-understøttende tilbud til udsatte borgere.

Selvom de sociale indsatser er mangesidede, oplever en betydelig del af de mest udsatte borgere i Danmark, at de ikke får den fornødne hjælp og støtte, ifølge en kvalitativ undersøgelse af social eksklusion og social deltagelse foretaget af VIVE – Det nationale forsknings- og analysecenter for velfærd. Ansøgere skal derfor bidrage til at forbedre målgruppens livsbetingelser med initiativer, som supplerer allerede eksisterende og fremtidigt planlagte indsatser på hjemløshedsområdet.

Ansøger kan både være offentlige instanser, organisationer på civilsamfundsområdet og tværsektorielle partnerskaber, herunder partnerskaber med fonde. Ansøger opfordres til at understøtte et stærkt tværsektorielt og tværfagligt samarbejde.

Resultaterne af aktiviteterne i programmet skal bl.a. ses ved, at borgeren kontinuerligt anvender de tilbud, der stilles til rådighed, ved en forbedring i borgerens sociale situation og generelle sundhedstilstand, ved en øget motivation til at indgå i sociale fællesskaber

og ved, at borgeren indsluses i eksisterende tilbud. På baggrund af erfaringer fra indsatser med de mest udsatte borgere i hjemløshed fra seneste FEAD-program forventes på tværs af de tre mulige målgrupper en succesrate på minimum 75 pct.

Succesen måles på forbedring i borgernes livssituation som sådan, herunder f.eks. kontinuerlig anvendelse af aktiviteter i programmet, øget motivation til at indgå i sociale fællesskaber og anvendelse af eksisterende tilbud.

3.1 Beskrivelse af nationale og regionale støtteordninger

Serviceoven forpligter kommunerne til at tilbyde bl.a. rådgivning, støtte og indsatser for at forebygge sociale problemer og tilgodese behov som følge af nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller særlige sociale problemer. Dette inkluderer tilbud om midlertidige ophold på § 110-boformer for borgere i hjemløshed samt en sammenhængende og helhedsorienteret indsats, der styrker udsatte borgeres udviklingsmuligheder. Samtidig er kommunerne forpligtede til at tilbyde et socialt sikkerhedsnet, som begrænser den materielle fattigdom.

I sammenhæng med og i tillæg til de kommunale forpligtelser i serviceoven, har Danmark siden 2009 arbejdet med Housing First, som er en helhedsorienteret tilgang til hjemløshed.

Evalueringer og undersøgelser har givet solid viden om indsatserne på hjemløshedsområdet i Danmark. Resultaterne viser bl.a., at Housing First virker efter hensigten, da borgere, som modtager Housing First-indsatser, i høj grad kommer i bolig og fastholder den.

Udfordringerne på hjemløshedsområdet er dog, at der er dele af målgruppen, som har nogle særlige behov, der ikke tages tilstrækkelig hånd om i de eksisterende indsatser. Det drejer sig særligt om de tre målgrupper; 1) unge i hjemløshed eller i risiko for hjemløshed, 2) hjemløse, som bliver udskrevet til gaden og 3) hjemløse, som sover på gaden.

3.2 Kriterier for udvælgelse af operationer

For at kunne opnå støtte fra ESF+ skal ansøgers initiativer falde inden for et af de tre indsatsområder:

1. Forebyggelse af, at udsatte unge havner i hjemløshed, og hjælp til unge, der allerede er i en hjemløshedssituation. I indsatser til målgruppen er det vigtigt med en opmærksomhed på, at denne målgruppe kan have et andet syn på deres behov for indsatser end de fagprofessionelle, da de ofte ikke identificerer sig selv som udsatte eller som værende i en hjemløshedssituation. I arbejdet med forebyggelse er det desuden afgørende med en systematisk opmærksomhed på overgangen fra anbringelse til selvstændigt voksenliv, da den er forbundet med risici for hjemløshed. I indsatsen kan der med fordel anvendes en traumebevidst tilgang, da anbragte unge ifølge et vidensnotat fra Socialstyrelsen om unge og hjemløshed, ofte har været udsat for traumer.

Aktiviteter kan f.eks. handle om, at:

- Forberede anbragte, udsatte unge i alderen 15-18 år på et selvstændigt voksenliv efter anbringelse, f.eks. gennem læringsforløb.
  - Rådgive og støtte tidligere anbragte, udsatte unge, om økonomiske, sociale og juridiske anliggender.
  - Styrke udsatte unges netværk, herunder deres relationer til familie samt ligesindede og/eller mere ressourcestærke unge afhængigt af deres behov. Det kan f.eks. være gennem brobygning til frivillige fællesskaber.
  - Styrke de unges mentale sundhed med fokus på behandling af traumer.
  - Opspore unge i risiko for hjemløshed på tværs af forvaltninger, fagområder og civile aktører gennem målrettede tiltag med fokus på den del af målgruppen, som risikerer at blive tabt i den eksisterende indsats, og med henblik på at give dem den nødvendige hjælp og støtte.
2. Borgere i hjemløshed, som har modtaget medicinsk eller psykiatrisk behandling og udskrives til gaden. I indsatsen er det vigtigt at være opmærksom på, at udskrivningen koordineres tilstrækkeligt med relevante aktører, så borgerne får en relevant boligløsning og social indsats umiddelbart efter indlæggelsen. Det forudsætter et tæt samarbejde mellem aktører på tværs af sektorer og fagområder som kommunale afdelinger/forvaltninger, regionale behandlingstilbud, misbrugsbehandling, praktiserende læger, § 110-boformer og frivillige organisationer.

Aktiviteter og tilbud kan f.eks. handle om, at:

- Opsøge og kommunikere med indlagte borgere om deres ønsker og behov efter udskrivelse i tæt samarbejde med relevante samarbejdspartnere.
  - Rådgive og støtte den del af målgruppen, som ikke får den hjælp og støtte, de har behov for i de nuværende indsatser. Det kan f.eks. være i form af pleje, restitution og støtte til at deltage i og følge ambulant og/eller psykiatrisk behandling efter udskrivelse.
3. Hjemløse, som sover på gaden. I indsatsen er det væsentligt at tilbyde en intensiv, specialiseret og fleksibel social, behandlingsfaglig og administrativ støtte, der er tilpasset den enkeltes behov, for at styrke mulighederne for deres sociale deltagelse og dække deres basale støttebehov. Det forudsætter et velintegreret samarbejde mellem aktører på tværs af sektorer og fagområder som psykiatere, sygeplejersker, misbrugsbehandlere, bostøttemedarbejdere, socialrådgivere og jobkonsulenter.

Aktiviteter kan f.eks. handle om, at:

- Opsøge, rådgive og støtte den del af målgruppen, som ikke tilgodeses i de eksisterende indsatser. Det kan f.eks. være med henblik på skadesreduktion og på at understøtte målgruppens kommunikation med kommunen om juridiske og økonomiske anliggender.
- Inkludere målgruppen i aktiviteter, der bl.a. har til formål at udvide deres netværk, give dem mulighed for at bidrage til fællesskaber gennem frivillighed,

gøre dem i stand til at benytte eksisterende tilbud og bringe dem tættere på uddannelse og beskæftigelse.

Primære målgrupper

1. **Unge i alderen 15-24 år i hjemløshed og i risiko for hjemløshed:** Unge mellem 18 og 29 år udgør en tredjedel af borgere i hjemløshed. De overnatter typisk hos familie, venner og bekendte, hvilket kan være et udtryk for, at de forsøger at trække på deres netværk for at undgå brugen af f.eks. herberger. Unge i hjemløshed med psykiske lidelser og misbrugsproblemer er overrepræsenteret i statistikkerne. Ca. hver tiende anbragte ung rammes af hjemløshed i ungdommen.
2. **Hjemløse, som bliver udskrevet fra behandlingstilbud til gaden:** Udskrivelse efter akut indlæggelse kan være en kritisk overgangssituation, hvor social støtte og boligløsning spiller en afgørende rolle for at undgå genindlæggelse og tilbagefald. Alligevel er det kun to pct. af dem, der er indskrevet på et behandlingstilbud, der har en boligløsning én måned inden, de udskrives.
3. **Hjemløse, som sover på gaden:** Ca. en ud af ni borgere i hjemløshed, er gadesovere. Denne målgruppe er typisk midaldrende og ældre, og iblandt de mest udsatte borgere i Danmark. De har komplekse psykosociale problemer, som bl.a. bevirker, at de ikke kan få tilstrækkelig hjælp og støtte i de primære tilbud til borgere i hjemløshed.

Prioritet 4: Iværksætteri

Iværksættere udgør fundamentet for fremtidens erhvervsliv. De medvirker til at skabe vækst og arbejdspladser, ligesom de bidrager med innovation og fornyelse, der kan udfordre det etablerede erhvervsliv og dermed skærpe eksisterende virksomheders konkurrenceevne. Det er derfor vigtigt, at der er en kontinuerlig tilgang af nye virksomheder. De vigtigste udfordringer vedrørende iværksætteri i Danmark knytter sig til etableringsrate og vækst.

En vigtig forudsætning for et iværksættmiljø er en stærk iværksætterkultur. I World Economic Forums globale konkurrenceevneopgørelse ligger Danmark på en samlet tiendeplads, men opnår kun en plads som nr. 34 opgjort på befolkningens attitude over for iværksætterrelaterede risici. Styrkelse af iværksætterkulturen er tæt forbundet med undervisning, tilførsel af viden og kompetencer samt netværk. Der ligger således et potentiale i at fremme en stærkere dansk iværksætterkultur og muligheden for at få tilført de nødvendige iværksætterkompetencer, så flere vælger iværksætteri som en karrierevej og lykkes med det. Det starter allerede i uddannelsessystemet og skal dyrkes på alle niveauer.

En anden udfordring er, at relativt få kvinder starter virksomhed (kun hver fjerde startes af en kvinde). Der kan derfor være behov for indsats, der øger diversiteten blandt iværksættere, så flere vælger denne karrierevej. Personer med anden etnisk herkomst og udsatte kan have behov for en særlig indsats, for at styrke dem i at vælge en karriere som iværksætter. Med udgangspunkt i ovenstående udfordringer, og de landespecifikke anbefalinger om at imødekomme arbejdsgivernes behov ved at fremme innovation og iværksætteri, skal indsatsen under denne specifikke målsætning bidrage til at øge etablerings- og overlevelsesraten i nye virksomheder.

Indsats, der styrker iværksættmiljøer og fremmer en positiv attitude til iværksætterrisici, kan blandt andet foregå på uddannelsesinstitutioner, f.eks. gennem strategiske satsninger for iværksættmiljøer på

universiteter, hvor forskning, innovation og iværksætteri kobles tættere sammen. Uddannelsesinstitutioners rolle i opbygningen af iværksætterkultur kan styrkes ved at kvalificere og forankre entreprenørskabsundervisning gennem kompetenceudvikling af undervisere på ungdomsuddannelser og videregående uddannelser samt afprøvning og implementering af den forbedrede undervisning. Undervisningsforløb på tværs af fag og fakulteter samt innovative, praksisorienterede forløb i samarbejde med virksomheder, f.eks. innovationcamps i studentervæksthuse, kan medvirke til at styrke de studerendes iværksætterkompetencer blandt andet inden for bæredygtige forretningsmuligheder.

Elevers entreprenurielle kompetencer kan styrkes gennem samarbejder mellem erhvervsuddannelser og virksomheder, f.eks. om entreprenurielle STEM-forløb, samt oplæring i egen virksomhed, hvor veletablerede iværksættere kan være rollemodeller samt bidrage med erfaring og inspiration. Erhvervsfremmeaktører kan medvirke til, at elever, der etablerer virksomhed under uddannelse, får en mere smidig overgang fra uddannelse til iværksætterkarriere.

Iværksætteraktiviteter kan foregå i inkubatormiljøer, der kan samle viden om grønne forretningspotentialer, f.eks. lavemissionsøkonomi, løsninger til klimatilpasninger og cirkulær økonomi. Studentervæksthuse, inkubatormiljøer og andre typer af samlokation, f.eks. startup hubs, hvad enten de drives af offentlige, private eller af offentlig-private samarbejder, er en vigtig del af iværksætterøkosystemet, da de kan give iværksættere relevante netværk og kompetencer. Aktiviteter som kompetenceudvikling af mentorer, netværksmøder, vidensopbygning mv. kan kvalificere den sparring, som stilles til rådighed for iværksætterne, og skabe sammenhæng med det øvrige iværksætterøkosystem.

Målgruppen for indsats kan såvel være den bredere gruppe af iværksætterne, herunder f.eks. faglærte iværksættere, men også specialiserede vækstiværksættere - og gruppen derimellem med et vist vækstpotentiale.

Der er mulighed for at gennemføre indsatser, der har fokus på kvinder i iværksætteri, f.eks. gennem kvindelige rollemodeller samt relevante partnerskaber, miljøer og netværk. Unge, der befinder sig uden for det formelle uddannelsessystem, samt langtidsledige kan motiveres til at se iværksætteri som karrierevej blandt andet gennem træningsforløb af undervisere med ekspertise inden for målrettet kommunikation samt mentoringprogrammer, som adresserer individuelle behov for faglige og personlige kompetencer på de tidlige stadier i iværksætternes udvikling.

Indsatsen kan også være rettet mod at fremme social-økonomisk, demokratisk og bæredygtigt iværksætteri, f.eks. kompetenceudvikling inden for virksomhedsformer, herunder fællesskabsbaserede ejerformer, og forretningsmodeller, der kombinerer økonomisk og samfundsmæssig værdiskabelse.

Indsatser, som er målrettet en bred gruppe, kan f.eks. foregå i tematiske startup hubs, hvor der både findes iværksætermiljø og teknisk know-how, f.eks. for tech-iværksættere. Inden for vækstsegmentet er der behov for specialiseret, målrettet rådgivning til videreudvikling af forretningsidéer, f.eks. gennem træningscamps, mentoring og specialiseret rådgivning fra professionelle iværksættere i branchen samt adgang til et netværk af ressourcer og eksperter, herunder internationalt netværk. Iværksætternes kompetencebehov er forskellige, hvilket typisk vil afhænge af iværksætterens udviklingsstadium samt typen af iværksættere.

Forløbene kan foregå kollektivt, f.eks. fælles rådgivnings- og undervisningsforløb og netværksdannelse, samt individuelt, f.eks. via en voucher til rådgivning hos private konsulenter, baseret på iværksætternes individuelle barrierer for udvikling samt branchemæssige forskelle. Kompetenceudvikling, herunder uddannelse og kurser inden for iværksætteri, f.eks. i emner som forretningsplanlægning, strategi, salg, økonomi, lovgivning og markedsføring, kan styrke de selvstændiges kompetencer og netværk. Der kan være behov for både personlige og faglige kompetencer. Faglige temaer kan blandt andet være grønne og bæredygtige forretningsidéer, digitalisering, automatisering, service-løsninger og internationalisering, herunder eksport.

Samarbejde med offentlige institutioner og adgang til forskning kan styrke iværksætternes forsknings- og innovationskapacitet samt kompetencer til at ud-

nytte potentialet i de forretningsmuligheder, som den grønne omstilling indebærer, f.eks. kompetencer inden for effektiv brug af ressourcer, udvikling af bæredygtige løsninger samt nye grønne produkter og services.

Samarbejde og netværk med etablerede virksomheder og matchmaking med business angels kan styrke iværksætternes udvikling. Det kan f.eks. være mentorforløb mellem en etableret virksomhed og en iværksætter samt faciliteret dialog og testforløb med investornetværk, f.eks. erhvervspaneler. Det kan være gennem specialistrådgivning fra konsulenter fra innovationsmiljøer, f.eks. universiteter, eller via en indsats, der er forankret i det offentlige erhvervsfremmesystem, herunder lokale erhvervskontorer, kommuner og erhvervshuse.

Det kan være relevant, at klyngeorganisationer, eller mere etablerede virksomheder inden for klyngen, agerer bindeled mellem startups og vidensinstitutioner. Spin-off-virksomheder, der udspringer fra forskningsmiljøet såsom tech-iværksættere, kan have behov for adgang til risikovillig kapital og innovativt miljø. For mange iværksættere er finansiering fra f.eks. Business Angels og venturekapitalfonde afgørende for deres udvikling. Adgang til ekstern kapital kræver, at iværksætterne forstår investorerne. Indsatser, der styrker iværksætternes kompetencer til at tiltrække ekstern finansiering, kan f.eks. omfatte finansieringsstrategi, formidle proof-of-concept til investorer samt opbygge forståelse for investorerne, f.eks. om krav til bæredygtighed og samfundsansvar.

Foto: iStock.com/supersizer

Prioritet 5: Social innovation

Bæredygtighed er ikke kun grøn, men også social. Social innovation er en del af arbejdet med social inklusion og socialøkonomiske virksomheder. Social innovation handler om udviklingen og gennemførelsen af nye ideer, der på én og samme tid opfylder sociale behov og skaber nye sociale sammenhænge og samarbejdsforbindelser mellem forskellige aktører og kulturer. Fokus er på at skabe socialt bæredygtige og inkluderende løsninger, der udover at løse sociale behov ligeledes skaber en positiv forandring i livsbetingelserne for dem, der har behovet.

Social innovation handler også om samarbejder på tværs af sektorer og kulturer, med det mål at skabe mere effektive og inkluderende løsninger via udveksling af viden og idéer og dermed skabe socialt bæredygtige og skalerbare løsninger på definerede behov.

Med Socialfonden Plus ønskes at fremme kapacitetsopbygning med henblik på social innovation, herunder støtte til gensidig læring, oprettelse af netværk og fremme af god praksis og metoder.

Med henblik på dette har Erhvervsstyrelsen i 2021 indgået et samarbejde med Akademiet for Social

Innovation. Akademiet for Social Innovation har i 2021 sammen med Dansk Design Center fået en toårig bevilling fra EU kommissionens EaSI program (Employment and Social Innovations Program), til at skabe et nationalt kompetencecenter for social innovation i relation til Socialfonden Plus. Erhvervsstyrelsen følger og deltager i dette arbejde, som forvaltningsmyndighed for programmet for Socialfonden Plus.

Aktiviteter kan f.eks. være:

- Partnerskaber mellem offentlige myndigheder, den private sektor og civilsamfundet. Eventuelt gennem bottom-up tilgange
- Sociale eksperimenter
- Opskalering af innovative koncepter, der er udviklet og testet
- Innovative løsninger til tilpasning til beskæftigelses-, uddannelses- og erhvervsfremmesystemet og for social inklusion
- Inddragelse af socialøkonomiske virksomheder og andre socialøkonomiske aktører, da de kan bidrage til udviklingen af innovative løsninger på sociale problemer.

Teknisk bistand

Målgruppen for teknisk bistand er forvaltnings- og revisionsmyndigheden.

Generelt vil der være tale om at gennemføre de nødvendige aktiviteter, som medlemsstaten er forpligtet til i henhold til nationale regler og forordninger.

F.eks. er der tale om:

- At fastlægge udvælgelseskriterier og støtteberettigelsesregler.
- At udbyde midlerne i eventuelle ansøgningsrunder, med henblik på at modtage ansøgninger.
- At gennemgå ansøgninger og udarbejde sagsfremstillinger til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, således der kan foretages udvælgelse og indstilling til forvaltningsmyndigheden eller træffes afgørelse af forvaltningsmyndigheden, selv uden indstilling fra Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.
- At træffe afgørelse i sager, der er indstillet til støtte eller afslag.
- At foretage tjek af indkomne projektreknskaber, herunder opfølgning på aktiviteter og milepæle, samt videreformidling af tilskud til de endelige støttemodtagere.
- At vejlede ansøgere og støttemodtagere om regler (herunder statsstøtte- og udbudsregler), dokumentationskrav og forretningsgange.
- At vedligeholde og udvikle it-systemer til brug for ansøgninger, sagsbehandling, økonomistyring, resultatmåling, information og kontrol af projekterne.
- At gennemføre kontrol, eventuelt med ekstern bistand, af de støttede projekter og de administrative systemer/myndigheder.
- At støtte myndigheder eller andre, der får delegeret dele af forvaltningsopgaven, f.eks. dele af arbejdet med information, vurdering og indstilling af ansøgninger, samt opfølgning på og vurdering af resultater. Der kan også være tale om sekretariatsbistand til udvalg, der lokalt arbejder med projektstrategier/-ideer, eller bidrag til at øge kapaciteten hos andre i partnerskabet, hvis der opstår behov.
- At udarbejde materiale til de obligatoriske gennemførelses- og årsrapporter, herunder materiale til årsmøde med Europa-Kommissionen.
- At sekretariatsbetjene Overvågningsudvalget og Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vedrørende gennemførelsen af programmet.

- At følge op på og, om nødvendigt, anmode om ændringer i programmet eller planlægge og drøfte indhold for programmer i kommende programperioder.
- At revidere evalueringsplanen og sikre støtte til og gennemførelse af evalueringer.
- At sikre grundlaget for betalingsanmodninger og ansøge Europa-Kommissionen om midlerne.

Udgifterne vil bl.a. omfatte løn, ekstern konsulentbistand, udgifter til møder, seminarer, konferencer og lign., udgifter til kurser og uddannelse, rejser og ophold, indkøb af materialer og udstyr (herunder it-udstyr), samt yderligere driftsudgifter.

Forvaltningsmyndighedens indkøb er omfattet af regeringens strategi *Grønne indkøb for en grøn fremtid* (2020). Strategiens initiativer bidrager til regeringens arbejde med FN's verdensmål. Blandt andet anvendes miljømærker, som stiller krav til bæredygtig produktion. Forvaltningsmyndigheden har fokus på energi-effektivitet ved brug af totalomkostningsværktøjer.

Partnerskab

De regionale indsats er formuleret på baggrund af de regionale udviklingsstrategier, som de fem regioner har udarbejdet, og som alle har uddannelse som et centralt indsatsområde. Strategierne er godkendt i Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, og er i overensstemmelse med erhvervsfremme-loven udarbejdet i samarbejde med lokale, regionale og statslige interessenter, ligesom regionsrådene inden vedtagelsen af strategierne har foretaget en offentlig høring af strategiudkast. I hver region er endvidere afholdt dialogmøder, workshops mv. jf. nedenfor. De Regionale Arbejdsmarkedsråd skal høres forud for regionernes indstilling, for at opnå en koordineret indsats med opbakning fra arbejdsmarkedets parter.

I Region Nordjylland har der været nedsat en administrativ styregruppe med bred repræsentation. Der er afholdt dialogmøder med erhvervsorganisationer, fagbevægelse, Aalborg Universitet, University College Nordjylland, erhvervsskoler, arbejdsmarkedsråd, Business Region og alle kommuner samt et ungearrangement på fire ungdomsuddannelser med i alt 500 deltagere. I den offentlige høring afholdtes tre offentlige møder rundt om i regionen med ca. 200 deltagere.

Foto: iStock.com/Delmaine Donson

I Region Midtjylland er der afholdt workshops med relevante aktører og desuden, sidst i processen, en stor workshop for samtlige aktører. Aktørinddragelsen finder desuden løbende sted i Rådet for Fremtidens Kompetencer med repræsentanter for arbejdsmarkedets parter, kommuner, uddannelseskæden fra grundskole til universitet, Erhvervshus Midtjylland og Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord.

I Region Syddanmark er der gennemført en bred involvering af nøgleaktører og borgere. Der blev afholdt fire møder med de kommunale samarbejdere og fire brede dialogmøder med samarbejdspartnere og interessenter i regionen. Desuden har der været afholdt

møder med centrale samarbejdspartnere, og strategien er løbende blevet drøftet på koordinationsudvalgsmøder med kommunerne. Som led i den offentlige høring har der desuden været afholdt en høringskonference i Vejle.

I Region Sjælland er strategien udarbejdet i tæt samspil med de 17 kommuner, uddannelsesinstitutioner Erhvervshus Sjælland og andre centrale aktører. Der har været afholdt workshops, seminarer og bilaterale møder, herunder en workshoprække om regionale udfordringer og indsatser fra strategisk til operationelt niveau samt en workshop om grøn omstilling. Mere end 100 offentlige og private aktører – inkl. uddannelsesinstitutioner, kommuner, lokale aktionsgrupper og lokale erhvervsråd – blev hørt.

I Region Hovedstaden nedsatte man en rådgivende styregruppe, og der er afholdt møder med kommuner og andre relevante aktører samt en stribe rundbordssamtaler vedr. behovet for faglærte. Inddragelsen fortsætter gennem Fremtidens Kompetenceråd, hvor repræsentanter fra uddannelses- og beskæftigelsesområdet skal drøfte udfordringer og løsninger på uddannelsesområdet i regionen. Der indkom 63 høringssvar fra kommuner, erhvervs-, arbejdstager- og lønmodtagerorganisationer, uddannelsesinstitutionerne m.fl.

Programmet har været i offentlig høring i perioden 19. november 2021 – 17. december 2021.

Resultatet af høringen viser, at der generelt er opbakning til programmets prioriteter.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og Overvågningsudvalget, som begge sekretariatsbetjenes af forvaltningsmyndigheden, er omdrejningspunktet for at sikre inddragelse af relevante partnere i gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af programmet. Med inddragelse af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse som omdrejningspunkt for udmøntning, prioritering og indstilling af midler fra Socialfonden Plus, kan der sikres sammenhæng mellem den EU-finansierede og den decentrale erhvervsfremmeindsats.

I gennemførelsen af programmet har Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse til opgave at iværksætte ansøgningsrunder og lignende procedurer, mens

Overvågningsudvalget godkender udvælgelseskriterier mv. i overensstemmelse med forordningen om fælles bestemmelser.

Overvågningsudvalget følger implementeringen af programmerne. Dette sker dels - som minimum - via årlige møder, og dels ved, at udvalgets medlemmer har mulighed for at foreslå evaluerings- og analysetiltag til sikring af programmernes succesfulde gennemførelse, ligesom udvalget kan kræve andre former for tilpasninger eller revision af programmerne. I forbindelse med drøftelse af udvalgte emner, f.eks. evalueringer, udvælgelseskriterier eller kommunikation, vil udvalgets medlemmer blive inviteret til at deltage i undergrupper, som følger forvaltningsmyndighedens arbejde mere detaljeret.

I Overvågningsudvalget deltager relevante ministerier og regionale og kommunale parter, relevante interesseorganisationer, arbejdsmarkedets parter og Europa-Kommissionen.

Endelig kan det tilføjes, at eftersom indsatsen målrettet social integration af de dårligst stillede er en del af programmet, vil Overvågningsudvalget omfatte relevante aktører på dette område. Det bemærkes i denne sammenhæng, at en række relevante aktører, såsom Rådet for Socialt Udsatte og Dansk Røde Kors, har været inddraget i programtilblivelsen.

Kommunikation og synlighed

Anerkendelse af resultaterne af EU-medfinansieringen er centralt i kommunikationsindsatsen

Kommunikationsindsatsen har tre overordnede mål. Den skal:

1. Bidrage til bredt kendskab til fondene i Danmark.
2. Understøtte effektiv implementering af programmerne.
3. Sikre transparens i forbindelse med fondenes investeringer og indsats.

Kommunikationsaktiviteter målrettet offentligheden sætter fokus på den værdi, fondene skaber lokalt og regionalt, og bidrager derved til kendskab og anerkendelse af Socialfonden Plus-indsatsen. Projekters kommunikationsindsats bidrager ligeledes hertil, og forvaltningsmyndigheden understøtter derfor indsatsen med tiltag og værktøjer, der klæder projekterne på til at løfte kommunikationsopgaven.

Kommunikation målrettet aktuelle og potentielle støttemodtagere øger effekt tænkingen og understøtter effektiv gennemførelse af projekter.

En transparent og inkluderende kommunikation skaber tillid til, at fondene bidrager til bedre vilkår og tilfører merværdi for danske virksomheder og arbejdstagere – og at midlerne anvendes efter gældende regler. Kommunikationsindsatsen er målrettet:

- Den brede offentlighed.
- Aktuelle og potentielle støttemodtagere, f.eks. erhvervshuse, vidensinstitutioner, uddannelsesinstitutioner, klynger, erhvervskontorer, turismedestinationsselskaber, kommuner, virksomheder m.fl.
- Aktuelle og potentielle deltagere og partnere i projekter, f.eks. SMV'er, iværksættere, studerende m.fl.
- Øvrige interessenter, f.eks. brancheforeninger, arbejdsmarkedets parter, myndigheder m.fl.

Kommunikation målrettet offentligheden – f.eks. med fokus på projekter af strategisk betydning – skal bidrage til bredt kendskab til fondene og sikre transparens, mens kommunikation målrettet aktuelle og potentielle støttemodtagere samt projektdeltagere, primært skal understøtte en effektiv implementering af programmerne. Endelig skal kommunikation målrettet øvrige interessenter især bidrage til gennemsigtighed vedrørende fondenes investeringer og merværdi.

Kommunikationskanal fastlægges på baggrund af formål, indhold og målgruppe.

Særlig indsats for lokale erhvervsfyrtårne

Etableringen og udviklingen af otte lokale erhvervsfyrtårne skal danne grundlag for fremtidens styrkepositioner i Danmark og kræver lokalt engagement fra et bredt sæt af aktører.

Regeringen ønsker, at Socialfonden Plus investerer mindst 100 mio. kr. i realiseringen af de otte lokale erhvervsfyrtårne. Dette skal supplere de midler, som er afsat til implementering af anbefalinger nationalt og fra REACT-EU. Følgende operationer forventes gennemført fra 2022:

Nordjylland skal være international forgangsregion for fremtidens grønne erhverv og vise verden de store klimagevinster og vækst- og beskæftigelsesmuligheder,

der kan høstes ved at videreudvikle, sammentænke, anvende og eksportere nye grønne teknologier.

Midtjylland skal være forgangsregion for verdensførende, innovative, bæredygtige og effektive vandteknologiske løsninger inden for udvikling, demonstration, produktion og skalering af vandteknologi samt løsninger til en energi- og klimaneutral vandsektor i 2030.

Syddjylland skal være en international, grøn energimetropol, der fastholder og udbygger den eksisterende styrkeposition inden for grøn energi med det formål at udvikle, teste og demonstrere fremtidens grønne teknologier og sektorkoblingsløsninger – herunder PtX.

Fyn skal være et internationalt epicenter for udviklingen af fremtidens industri, som skaber, tester og producerer nye digitale, robotteknologiske og autonome løsninger.

Sjælland og øerne skal være verdensledende inden for udviklingen af biosolutions, der bidrager til at løse klima- og miljøudfordringer og samtidig skaber vækst, arbejdspladser og eksport.

Femern Bælt-forbindelsen skal skabe vækst, arbejdspladser og eksport på Sjælland og øerne, ved at øge attraktiviteten for erhvervsliv og turisme. Viden fra byggeriet skal gøre lokale virksomheder til førende i Europa inden for udviklingen af grønt byggeri af store infrastrukturprojekter.

Hovedstaden skal være en globalt førende sundhedshovedstad, der binder vækst i "life science" og velfærdsteknologi sammen med bedre og mere lighed i sundhed.

Bornholm skal være Østersøens grønne transporthub, centrum for havvind og test-ø for grøn energi. Gennem etablering af en af verdens to første energiøer og en videreudvikling af test- og udviklingsmiljøet vil fyrtårnet levere et markant bidrag til den grønne omstilling.

